

REPUBLIKA

Rok VII | L 007 ŚRODA, 20-GO MARCA 1929 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 78

Hołd marsz. Piłsudskiemu

złożyła cała Polska w dniu Jego imienin.

Podniosło uroczystości w stolicy. — Rząd w Belwederze. — Obchody i akademje na prowincji.

Warszawa, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzień imienin marsz. Józefa Piłsudskiego obchodzony był niezwykle uroczysto w stolicy.

O godz. 11.30 pierwszy wiceminister gen. Konarzewski dokonał na dziedzińcu belwederskim przeglądu patroli kawaleryjskich i dziękował za życzenia w imieniu Pana Marszałka Piłsudskiego. Orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy. Po pewnym czasie na dziedzińcu belwederskim wjechały czołgi.

O godz. 11-ej przybył do pałacu belwederskiego rząd w corpore z prezydentem Bartlem na czele oraz podsekretarzem stanu. W imieniu niedysponowanego Pana Marszałka przyjmowali życzenia bracia p. Jan i Kazimierz Piłsudcy. Po złożeniu życzeń i zapisaniu się do księgi pamiątkowej przez rząd, przybywali kolejno do pałacu belwederskiego: Marszałek senatu Szymański, przedstawił duchowieństwu wszystkich wyznań z ks. kardynałem Kakowskim na czele, wyżsi urzędnicy ministerjalni, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, attachés wojskowi zagraniczni, delegaci władz komunalnych, generalizacja, wyżsi wojskowi, wreszcie przedstawiciele społeczeństwa, delegacje instytucji, szkół stowarzyszeń, prasy i t. p. W międzyczasie przed szkołą podchorążych zbierały się tłumy publiczności, widać przybywające na metę drużyny marszu na dystansie Sulejówek-Belweder.

Wieczorem na placu marszałka Piłsudskiego zebrały się olbrzymie tłumy publiczności, które zorganizowały samorzutnie pochód, udając się z organizacjami społecznymi na czele do Belwederu i wznosząc okrzyki entuzjastyczne na cześć marszałka. Drugi pochód młodzieży akademickiej, udał się w kierunku Belwederu, manifestując swe uczucia dla marszałka Piłsudskiego.

Warszawa, 19 marca.

Referat prasowy gabinetu M. S. Wojsk komunikuje, że w dniu 19 b. m. jako w dniu imienin marszałka Piłsudskiego zjawiało się z życzeniami około 15 tysięcy osób, w czem duża ilość delegacji. Ilość depech dochodzi do 3.000.

Tylko od p. Prezydenta

marsz. Piłsudski przyjął życzenia osobiście.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Marszałek Piłsudski przyjął życzenia osobiście od p. Prezydenta Rzplitej, któ

Trzygodzinna konferencja

prezydenta Rzeczypospolitej z premierem Bartlem

P. premier Bartel odbył w dniu wczorajszym trzygodzinną konferencję z prezydentem Rzplitej. Jest to druga już tak duża narada w ciągu ostatnich dni. W godzinach popołudniowych p. premier Bartel konferował z ministrem przemysłu i handlu p. inż. Kwiatkowskim oraz kierownikiem ministerstwa skarbu p. dr. Grodzką.

ry złożył mu je wczoraj o godz. 12 w południe. Wszyscy inni gratulanci wpisali się do specjalnych wyłożonych dziesięciu ksiąg.

W Wilnie.

Wilno, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Już we wczesnych godzinach porannych zapanował na ulicach Wilna ożywiony świąteczny ruch. O godzinie 9.30 ks. arcybiskup metropolita wileński Jabrzykowski odprawił w Bazylice katedralnej nabożeństwo w obecności przedstawicieli kurji metropolitalnej, ks. biskupa Bandurskiego, reprezentantów władz państwowych, wojskowych i samorządowych z wojewoda Raczkiewiczem, gen. Krok-Paszowskim, prezydentem miasta Folejewskim na czele, senatu uniwersyteckiego z rektorem U. S. B. ks. Falkowskim. Przybyli również weterani 1863 r., delegacje stowarzyszeń i organizacji ze sztandarami, korpus oficerski. Obok prezbiterium usta-

wiły się plutony chorągwiowe wszystkich pułków wileńskich ze sztandarami. Katedrę wypełniły tłumy publiczności. W nabożeństwie uczestniczyły także ustawione na placu dokoła Katedry oddziały wojskowe wszystkich broni. O godzinie 10.30 odbyła się wzdłuż ulicy Adama Mickiewicza defilada wojskowa, przysposobienia wojskowego i policji państwowej. Defiladę prowadził dowódca 4 p. ul. Kozierowski. Na podwyższeniu, ustawionem na Placu Orzeszkowej, udekorowanem chorągwiami i zieloną, zajęli miejsca przedstawiciele władz i wojskowości z wojewoda Raczkiewiczem i gen. Krok-Paszowskim, który przyjmował defiladę. Defilada wypadła imponująco.

We Lwowie.

Lwów, 19 marca.

W dzisiejszym dniu uroczystości z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego odbyła się o godz. 9 msza w katedrze

obrządku ormiańskiego, zaś o godzinie 10-ej uroczysta msza w katedrze obrządku łacińskiego, celebrowane przez ks. biskupa Lisowskiego. W czasie mszy chór Lutni odśpiewał mszę Kagerera. Przed katedrą była ustawiona kompanja honorowa 19 pp.

Na mszy św. obecni byli reprezentanci władz cywilnych z woj. Galucyjskiej na czele oraz władz wojskowych z gen. Norwid-Neugebauerem, dowódcą O. K. VI gen. Popowiczem i gen. dyw. Czuma, komisarz rządu na m. Lwów prof. Nadoski, rektorowie i dziekani wyższych uczelni, prezesi władz II instancji, weterani 1863 roku, wreszcie delegacje stowarzyszeń i organizacji ze sztandarami.

O godz. 11-ej odbyła się defilada garnizonu lwowskiego i przysposobienia wojskowego. Defiladę odebrał gen. Norwid-Neugebauer przed pomnikiem Mickiewicza.

Zagranicą.

Ryga, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś w dniu imienin marszałka Piłsudskiego sekretarz towarzystwa zbliżenia polsko-łotewskiego Karol Burgers wygłosił w studjum radiowym półgodzinny odczyt w języku łotewskim o marszałku Piłsudskim i jego roli w czasie odzyskania niepodległości. W dziennikach łotewskich Latuvias Careivis oraz Peteja Brichti ukazały się obszerny artykuły o marszałku Piłsudskim.

Wiedeń, 19 marca.

Z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego odbyła się wczoraj wieczorem staraniem związku stowarzyszeń polskich w Wiedniu pod protektoratem posia polskiego p. ministra d-ra Badera uroczysta akademja. Prezes związku dr. Tennenbaum skreślił w pięknych i wzniostych słowach działalność Marszałka z czasów przedwojennych aż do wskrzeszenia Polski i odczytał depeşe gratulacyjną wysłaną przez kolonję polską do Belwederu.

Rzym, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś, jako w dzień imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, ks. prałat Florczak odprawił w kościele św. Stanisława uroczyste nabożeństwo, po którym ks. biskup Dubowski w otoczeniu duchowieństwa polskiego udzielił zebrany seminarzyści polscy. Na nabożeństwie obecny był ambasador Skrzyński, poseł Przędziński, członkowie ambasady i poselstwa oraz kolonja polska.

Dr. Ryniewicz przechodzi na emeryturę.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Dowiaduje się, iż kurator okręgu łódzkiego dr. Ryniewicz w końcu kwietnia przechodzi na emeryturę.

Nowy poseł komunistyczny.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Na miejsce komunistycznego posła p. Staganowicza na podstawie głównej komisji wchodzi do sejmku nowy poseł z tej samej listy p. Paweł Kryńczyk.

P. Dewey nie ustąpi!

Falszywe informacje dziennika niemieckiego.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

We wczorajszym numerze „Berliner Tageblatt” ukazała się sensacyjna depesza, pochodząca od korespondenta warszawskiego tego pisma p. Józefa Dubrowitscha, który donosi, że doradca finansowy rządu polskiego p. Dewey w najbliższym czasie ma być ze stanowiska swego odwołany przez swych amerykańskich mocodawców. Według wiadomości p. Dubrowitscha odwołanie miało nastąpić z powodu

NIEZADOWOLENIA AMERYKAN Z DZIAŁALNOŚCI P. DEWEYA,

który w sprawozdaniach swych zapatruje się optymistycznie na rozwój go-

spodarczy Polski a korespondent „Berliner Tageblatt” uważa, że sytuacja gospodarcza jest już „katastrofalna” i tę samą opinię przypisuje bankierom amerykańskim.

Wobec tej wiadomości dziennikarze warszawscy zwrócili się w dniu wczorajszym do p. Deweya który jednakże informacjom p. Dubrowitscha zaprzeczył używając następującego zwrotu:

— P. Dubrowitsch ma naiwidozniejszą bardziej bezpośredni kontakt z moimi mocodawcami niż ja, który rozmawiałem z nimi przed kilku tygodniami podczas mego pobytu w Ameryce. O swem niezadowoleniu ze mnie — nic mi nie mówił.

Czy min. Czechowicz stanie przed Tryb. Stanu?

Dziś sejm poweźmie ostateczną decyzję.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Największe zaciekawienie wśród licznych punktów dzisiejszego porządku dziennego sejmku budzi sprawa powzięcia ostatecznej decyzji o postawieniu min. Czechowicza w stan oskarżenia przed trybunałem stanu. W kołach politycznych obiegają wczoraj uporczywa

pogłoska, że klub BB ma zamiar głosować również za postawieniem ministra przed trybunałem stanu, uważając, że nie należy sprawy „topić” a przeciwnie postawić ministra przed trybunałem stanu i podczas rozprawy całkowicie go zrehabilitować. W kołach zbliżonych do rządu sądzą, że trybunał stanu także a nie inne zajmie stanowisko.

Losy gabinetu Poincarego rozstrzygną się w dniu dzisiejszym.

Paryż, 19 marca.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Dziś po południu rozpocznie się w izbie deputowanych debata nad sprawą kongregacji religijnych, która zadecyduje o losie gabinetu Poincarego. Przemawiać będzie ogółem 9 mówców. Opinia

nawcze stanowisko. W kołach radykalnych daje się zauważyć tendencja kompromisowego załatwienia sprawy. Lewica ze względu na nastroje kraju nie chce aby powodem dymisji gabinetu Poincarego była sprawa zakonów. Tem niemniej ogólna sytuacja pozostaje na przeczona.

36 milionów marek odszkodowań otrzyma Rumunia od Niemiec.

Bukareszt, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Petrescu Comnene rumuński poseł w Berlinie, zawiadomił rząd, że komisja składająca się z pp. Noculcea i Aurelian, podpisała umowę z rządem niemieckim, na podstawie której Rumunia ma otrzymać 36 milionów złotych. W ten sposób trudne zagadnienie odszkodowań wojennych, wynikające z art. 238 traktatu wersalskiego, zostało nareszcie zlikwidowane.

Krwawe starcia w Nadrenji

między republikanami
i nacjonalistami

Berlin, 19 marca.

W Elberfeldzie w Nadrenji doszło nocy niedzielną do krwawego starcia pomiędzy organizacją republikańską t. zw. sztandarowców (Reichsganner) a hitlerowcami. Dwóch członków organizacji republikańskiej zostało tak ciężko pobitych, że musiano ich odwieźć do szpitala. Policja aresztowała dwóch Hackenkreuzlerów.

Wielkie powodzie na południu Rosji

Ryga, 19 marca.

Z Moskwy donoszą:

Na południu Rosji rozpoczęły się wielkie powodzie. Stacja kolejowa Sewastopol stoi pod wodą. Poziom wody nad torami kolejowymi wynosi 20 cm. Budynek stacyjny zalany.

Masowe dymisje urzędników sowieckich.

Paryż, 19 marca.

Nowy kierownik sowieckiej delegacji handlowej Tumanow, który przed miesiącem przybył z Moskwy, celem przeprowadzenia sanacji w biurach misji, udzielił dymisji 65 urzędnikom, między innymi kilku szefom wydziałów.

Wielka katastrofa lotnicza w Ameryce 16-ta ofiara zmarła.

Nowy Jork, 19 marca.

Ciężko ranny we wczorajszej katastrofie lotniczej w Newark obserwator zmarł dziś w szpitalu.

Wydelegowano 5 specjalnych komisji, które na miejscu badają przyczyny katastrofy. Jak dotychczas stwierdzono, samolot skonstruowany był na 14 osób a nie na 15, a taką właśnie liczbę pasażerów zabrał samolot.

Lot Anglja-Australja.

Marsylja, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

O godzinie 8 min. 25 odlecieli stąd w kierunku Włoch lotnicy australijski Moir i Owen, odbywający lot z Anglii do Australji.

Katastrofa kolejowa we Francji.

5 osób ciężko rannych.

Paryż, 19 marca.

Agencja Telegraficzna „Express”

W pobliżu miasta Marseille zderzył się dwa pociągi pośpieszne Marseille—Paryż, przyczem 5 osób zostało ciężko rannych. Bliższych szczegółów narazie brak.

Kosztowny kapelusz ubezpieczony na 35 tys. zł.

Berlin, 19 marca.

Speaker radiostacji w Filadelfii Leads ubezpieczył swój kapelusz panama na 35.000 złotych.

W kapeluszu tym znajdują się podpisy wszystkich wybitnych osobistości, które przemawiały przez mikrofon radio stacji.

Ogółem w kapeluszu mieści się około 1.000 podpisów wśród nich autografy Rudolfa Valentino, Zuzanny Lenglen, Dempsowa gen. Pershinga.

Katastrofa kolejowa pod Toruniem. 15 osób zostało rannych.

Toruń, 19 marca.

Dnia 19 b. m. o godz. 7-ej rano pociąg szkolny, zjeżdżający ze stacji kolejowej Smetowo w kierunku Tczewa, zderzył się z pociągiem towarowym w odległości około 500 mtr. od stacji Smetowo. Wskutek zderzenia, dwa wagony pociągu osobowego t. j. 3 i 4-ty wywrócone zostały na prawą stronę toru, zaś wagony 2 i 5-ty zostały wykołowane. Wskutek katastrofy 15 osób zostało rannych, w tem 2 osoby ciężko, a to kolejarz Pa-

łańczyk z Opalenia i robotnik Rabka z Kościelnej Jani pow. gniewskiego. Parowóz pociągu towarowego został częściowo uszkodzony. Wnę katastrofy ponosi kierownik parowozu pociągu towarowego Kazimierz Głuszewski z Tczewa, który przejechał sygnały. Ruch pomiędzy Smetowem a Tczewem narazie został wstrzymany, a pociągi skierowane przez Starogard. Władze sądowe i kolejowe wyjechały na miejsce wypadku.

Kapitulacja Waldemarasa przed arcybiskupem.

Zatarg dyktatora litewskiego z duchowieństwem zaostrza się.

Kowno, 19 marca.

Konflikt Waldemarasa z duchowieństwem katolickim znowu zaostrzył się w formie jaknajbardziej jaskrawej.

Biskupi litewscy wypracowali odezwy do ludności, wzywając do bojkotu rządu włącznie aż do wstrzymania się od płacenia podatków.

Waldemaras, dowiedziawszy się o tej odezwie, natychmiast udał się do arcybiskupa i prosił, by nie ogłaszano odezwy, obiecując jaknajdalej idące ustępstwa.

Po długotrwałych rokowaniach arcybiskup zgodził się wstrzymać chwilowo odezwy.

Eksport towarów polskich na Litwę.

Rząd litewski złoży Polsce projekt wymiany towarów.

KOWNO, 19 marca.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Potwierdzają się wiadomości, że w najbliższych dniach rząd litewski za pośrednictwem swego posła w Berlinie Sdzikauskasa ma wręczyć polskiemu Knollowi projekt traktatu o wymianie towarów między Polską a Litwą. Jednocześnie z tem projektem ma wręczyć Sdzikauskas oryginał dokumentu o ratyfikacji między Polską a Litwą umowy o lokalnym ruchu granicz-

nym. Do projektu umowy o wymianie towarów dołączona będzie lista towarów polskich, które mogą być importowane na Litwę. Rząd litewski ma jednak zastrzec, że towary, które zostały wykonane w Wilnie i Grodzieńszczyźnie nie będą mogły być wprowadzone na rynek litewski, jakoby pochodzące z terytorjów które Litwa uważa za znajdujące się pod okupacją Polski.

Powódź w Rumunji.

Wielkie obszary ziemi zalane wodą.

Bukareszt, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Z powodu szybkiego topnienia śniegu powódź zaczyna przybierać w Rumunji zastraszające rozmiary. W Besarabji wody zalały znaczne obszary, wyrządzając poważne szkody. Niektóre dzielnice Kiszyniowa stoją pod wodą,

tak, że komunikacja odbywa się łódkami. Olteni grozi również powódź. W pobliżu Turnu Severin tor kolejowy zalany został wodą, tak, że ekspresy simpłonski musiano skierować inną linią. Linja kolejowa Piatra Olt-Corabia została również uszkodzona tak, że musiało wstrzymać ruch kolejowy.

Likwidacja powstania w Meksyku.

Wojska powstańcze pobite.

Londyn, 19 marca.

Donoszą z Meksyku, że wojska federalne po zajęciu Torreonu, prowadzą dalej ofensywę. Oddziały powstańcze pod dowództwem gen. Jose Escobara uciekają w popłochu w góry. Podobno wśród wojsk powstańczych panuje przygnębienie i demoralizacja. Główna kwatery powstańców ma się znajdować w miasteczku Excolan w stanie Chihuahua.

Jednakże powstanie nie jest jeszcze stłumione. Powstańcy gotują się do ataku na miasto St. Lous Potosi, oraz napadli na pociąg w pobliżu San Miguel w stanie Guana Juata. Oddziały powstańcze znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie granicy amerykańskiej.

Nowy Jork, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Jak stwierdzają lotnicy oddziały powstańców po klęsce pod Torreon w liczbie 9 tys. ludzi pod wodzą gen. Escobera wyruszyły na odległość 100 mil w kierunku północnym ukrywając się w górach. Powstańcy otrzymali posiłki i zamierzają poprowadzić ofensywę w kierunku (San Luis Potosi, stolicę stanu tejże nazwy). Ponieważ powstańcy rozpoczęli odwrót w kierunku granicy St. Zjednoczonych rząd waszyngtoński nakazał skonsygnowanie wojsk w okolicach Columbus, aby nie dopuścić do przekroczenia granicy przez oddziały powstańcze.

Ślub norweskiego następcy tronu

wielką manifestacją monarchizmu.

Londyn, 19 marca.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Donoszą z Oslo, że w dniu dzisiejszym odbędzie się uroczysty wjazd narzeczonej następcy tronu księżniczki Marty szwedzkiej. Całe miasto jest wspaniale udekorowane. Dziesiątki tysięcy osób przybywa z najodleglejszych okolic celem wzięcia udziału w uroczystościach, które przybierają charakter wielkiej manifestacji monarchistycznej. Księżniczka Marta przybyła w południe

ze Sztokholmu w towarzystwie narzeczonego, rodziców oraz szeregu członków szwedzkiej rodziny panującej. W dniu jutrzejszym przybędzie król duński oraz wielu książąt zagranicznych między innymi książę Yorku, który będzie reprezentował króla angielskiego. Uroczystość ślubna została wznaczona na dzień 21 marca. Należy podkreślić, że od 700 lat nie odbył się w Oslo ślub członka rodziny królewskiej.

Zgon syna ks. Janusza Radziwiłła.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Przywódcę konserwatystów polskich posła ks. Janusza Radziwiłła, któremu niedawno zmarła w Rzymie matka, spotkał nowy cios. Wczoraj w skutek powikłań po grypie zmarł syn ks. Radziwiłła ks. Ferdynand Radziwiłł w 18 roku życia w przededniu egzaminów maturalnych.

Bułgaria zbroi się nielegalnie.

Wiedeń, 19 marca.

Polska Agencja Telegraficzna.

Dzienniki wiedeńskie donoszą z Biadogrodu, że tamtejsze pisma przyniosły wiadomość o aferze podobnej do afery z St. Gotha. Rząd bułgarski rozpisac miał niedawno ofertę na dostawę samolotów. Rząd francuski, na podstawie dostarczonych mu dokumentów, miał dojść do przekonania, że zamówione samoloty w przeciągu jednej godziny możnaby przerobić na samoloty wojskowe, które nadawałyby się do rzucania bomb. Ponieważ układy pokojowe zakazują posiadania takich samolotów, przeto rząd francuski zamierza sprawę tę przedłożyć Lidze Narodów. Jak podaje prasa, chodź tu o 200 samolotów, zakupionych przez rząd bułgarski.

Zamordowanie hr. Stolzberga.

Berlin, 19 marca.

Agencja Telegraficzna „Express”

W dniu dzisiejszym zamordowany został w swej posiadłości pod Jannowitzem hrabia Ebenhardt zu Stolzberg-Wernigerode. Hrabia liczył lat 56. Policja jest na tropie sprawców.

BERLIN, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na podstawie odczucia w sprawie zabójstwa hr. Stolzberga, aresztowany został po przesłuchaniu dziś wieczorem syn jego hr. Krystjan i osadzony w więzieniu, jako podejrzany o zamordowanie ojca.

Królowa Marja we Francji

zamieszkuje u ks. Cyryla.

Saint Malo, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Królowa Marja rumuńska przybyła do Dinard, skąd udała się do Saint Briac, gdzie będzie gościem wielkiego księcia Cyryla do dnia 25 b. m.

Domy gry

wolno otwierają w Szwajcarii.

Bern, 19 marca.

Polska Agencja Telegraficzna.

Rada związkowa przyjęła projekt ustawy o domach gry. Należy przypomnieć, że w dniu 9 grudnia 1928 r. w drodze plebiscytu postanowiono wprowadzić z powrotem w Szwajcarii zabronione tam poprzednio gry hazardowe.

Kellog jedzie do Europy

Waszyngton, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Sekretarz stanu Kellog projektuje po dróż do Europy, którą rozpocząć ma po przekazaniu agend swemu następcy Stimsonowi.

Rząd sowiecki oskarżycielem prywatnym w procesie fałszerzy dokumentów.

Berlin, 19 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Komunistyczny „Welt am Morgen” donosi, że rząd sowiecki chce wystąpić przy procesie przeciwko fałszerzom dokumentów w charakterze oskarżyciela prywatnego przez specjalnego pełnomocnika w Berlinie.

PARYZ, 19 marca.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

Stan zdrowia marszałka Focha znacząco się pogorszył. Lekarze badają go obecnie dwa razy dziennie.

Świat ma dosyć kłamstwa!

Prawie jednocześnie ukazały się w dwóch miesięcznikach europejskich prace, zawierające streszczenie i umotyowanie projektów, które odbijają w dużym stopniu pewne cechy charakterystyczne dla naszych czasów.

W miesięczniku „Das neue Europa” wydawanym przez księcia Karola de Rohan, pojawiła się praca profesora Barany (uniw. Upsala) o uniwersytecie międzynarodowym dla kształcenia fachowców propagandy pokojowej, zaś w zeszłym lutym w miesięczniku „Stockholm” rozwił prof. Jörgensen (uniw. Kopenhaga) w dłuższym szkicu projekt założenia przy każdym większym uniwersytecie katedry filantropji.

Profesor Barany, nawiasem mówiąc laureat nagrody Nobla (1915 r.), stwierdza w motywach swego projektu, iż propaganda pokojowa walczy z trudnością. Jedno z głównych źródeł niepowodzeń pracy nad ustaleniem pokoju widzi prof. Barany „w braku fachowców, w braku ośrodka, gdzieby można było badać naukowo problemy międzynarodowe”. Uniwersytet międzynarodowy, któryby kształcił fachowo w polityce, jako gałęzi wiedzy, dyplomatów, urzędników, parlamentarzystów, redaktorów różnych narodowości — uniwersytet ten stałby się odpowiednim laboratorium, właściwą uczelnią i rozsądkiem nowych metod polityki.

Jak mówi dalej autor, „należy nareszcie przygotować i wykształcić przywódców, którzy potrafią oddziaływać na psychę mas w duchu współpracy międzynarodowej”. Narodowe szkoły nauk politycznych, konkluduje prof. Barany, nie mogą służyć sprawie pokoju światowego tak skutecznie, jak mogłoby to uczynić światowa uczelnia.

Gdyby wolterowski Kandyd, młodzieniec o gołębiem sercu i wierzącym naiwnym wzrokiem, ożył nanowo i rozpoczął swą wędrówkę po naszej planecie, odkryłby niechybnie w prof. Barany swego mistrza Ponglossa, którego wszystkie nieszczęścia i klęski mądrze usprawiedliwił, konieczność ich wykryć a przyczynę wytłumaczyć potrafił.

Profesor Barany - Pongloss znalazł zresztą vice-versa, ku pochwalę naszych czasów i przenikliwej ironji Woltera, swego Kandyda w osobie Ligi Narodów. Jak bowiem podał to już obszerniej pisma zagraniczne i nasze, Liga Narodów powitała przychylnie projekt prof. Barany i w tonie Rady Ligi oraz Sekretariatu generalnego rozważana jest sprawa zapewnienia przyszłej wytwórni fachowców pokojowych solidnej dotacji finansowej.

Jeśli, jak sądzi autor projektu, sprawa projektu światowego jest tak bardzo zależna od powstania nowej uczelni, to niema co zwlekać. Owszem, niechaj powstanie ona czempredzej i wydaje co więcej dyplomów przyszłym kierownikom ludzkości. Będzie to w każdym razie bardziej niewinna zabawa, niż subsydiowanie przez tę samą Ligę akcji pokojowej pani Marty Hanan i jej „Gazette du Franc et de la Paix”.

Naiwność, sceptycyzm i obłuda podały sobie ręce w sprawie prof. Barany. Dziesięć procent naiwności profesora i niektórych członków Ligi plus 90 proc. faryzeizmu, obłudy innych, wpływowych i świadomych istoty rzeczy ligowców złożyły się na imprezę, która nosi tak charakterystyczne dla społecznych przedsięwzięć pokojowych piętno Tartuffe'a.

Co myśla i mogą myśleć o tem wszystkim augurzy polityki, gdy są między

sobą, tego daje przedsmak poufne wypowiedzenie się lorda Chamberlaina na posiedzeniu prasowym w Foreign Office wkrótce po podpisaniu paktu Kelloga. Zastrzegając sobie poufność i dyskrekcję, sir Austen wyraził się sceptycznie o wartości podpisanego paktu: „Czy przeszkodził on, rzekł minister spraw zagranicznych W. Brytanii, amerykańcom w powiększeniu swej floty wojennej o piętnaście pancerników?” Niedyskrekcja kogoś z obecnych pozwoliła „New York World” wyciągnąć na stół polemiki frazes lorda Austena i zmusiła go do ogłoszenia półoficjalnego demant, jak to zwykle w takich razach bywa.

Profesor Jörgensen, zadebatował, jak wspomniano wyżej, w innej dziedzinie i w inny sposób. Nie ma on w sobie nic z Kandyda lub Ponglossa. Spokrewniony jest raczej duchowo z Fordem.

O co chodzi profesorowi Jörgensenowi? O reformę filantropji. Tak jest — o reformę naukową. Nie żąda on w tym celu założenia specjalnego uniwersyteku, jak jego kolega z Upsali, lecz wnosi, aby przy każdym większym uniwersytecie założono katedrę filantropji, jako wiedzy.

„Objektem filantropji, mówi prof. Jörgensen, jest położenie osób i grup, które w istniejącym ustroju społecznym cierpią nędzę i domagają się pomocy, jako funkcji społecznego społeczeństwa. Należy więc ustalić naukę filantropji oraz określić jej organizację praktyczną, posługując się przytem metodą empiryczną, tak samo jak to czyni medycyna”.

Jak z tego widać, prof. Jörgensen, wzorem Ford'a, pragnie filantropję racjonalizować, zastosować w jej praktycznym wykonywaniu metodę „naukową”. Trzeba przyznać autorowi, iż okazał się bardzo moderne i zdobył palme oryginalności w dziedzinie traktowania pauperyzmu. Zresztą pauperyzm uważa profesor za zjawisko związane z istnieniem społeczeństw społecznych, mówiąc o traktowaniu ściśle empirycznym.

Jak Ford ujmuje przez swoje metody pracy i fabrykacji zagadnienie dobrobytu człowieka - maszyny, tak prof. Jörgensenowi widzi się usystematyzowanie filantropji w celu pielęgnowania pauperyzmu.

Od św. Franciszka z Assyżu do me-

tody prof. Jörgensena — droga daleka. W Stanach Zjednoczonych zapewne krótszą będzie, z braku tradycji średniowiecza. Tradycje zaś Rockefellera i multimilionowych filantropów nie stana na przeszkodzie fundowaniu katedr wiedzy o racjonalnem nakładaniu plastrów na ropiejące wrzody. Choć przy istniejących tendencjach w Europie, może prof. Jörgensen i tutaj znaleźć wdzięczny posłuch dla swych teorii.

Obie koncepcje profesorskie, i ta o międzynarodowej Alma Mater, wydającej dyplomy doktorów pacyfikacji i ta o fakultecie dla aptekarzy, filantropji — obie one mają wspólne źródło w popularnej i rzekomo prawdziwej maksymie mundus vult decipi — świat chce być okłamany.

Bodajże od czasu bankructwa hasel wojennych i idealizmu Wilsona świat ma dosyć zakłamywania się i dlatego też, ze zmęczenia, no i zgni, przekłada Folies Bergere (międzynarodowe) nad studjowanie tajemnej wiedzy Locarna i paktów Kelloga. Co nie znaczy wcale iżby tęsknił do nowej dawki rycyny pacyfistyczno - filantropijnej.

W. F.

Rehabilitacja Króla-zegarmistrza. Sensacyjny proces przeciw excesarzowej austriackiej—Zycie.

Lódź, w marcu 1929 r.

Paryżanie, lubiący się od dawna w sensacjach będą wkrótce świadkami obrzytnego procesu, wytoczonego przez spadkobierców francuskiego Kacpra Hausera przeciwko excesarzowej austriackiej — Zycie (z Bourbonów) o wydanie skarbów rodzinnych. Już dzisiaj stał się proces ten tematem rozmów „tout Paris”; jutro — zwróci na siebie uwagę całego świata.

O co więc chodzi? I kim przedewszystkiem był ów wędrowiec, o którym tyle krąży legend? Skąd pochodził i jaką tajemnicę włókł ze sobą przez życie człowiek, którego los przez długie lata zaprzętał fantazje najwybitniejszych pisarzy i dyplomatów XIX w.?

28 maja 1833 r. zjawił się w Paryżu niejaki Karol Wilhelm Naundorf, zegarmistrz z Krossen (Niemcy); na takie przynajmniej nazwisko wystawione były papiery, które miał przy sobie. Ubranie miał podarte, buty niemiłosiernie wykrzywione, twarz wychudła i blade. Nie przyjechał bowiem do Paryża wygodnym dyliżansem, jak inni. Daleką podróż z Niemiec odbył pieszo i bez pieniędzy. A szosa, choć lubi włóczęgów, jest niemiłosierna.

W Paryżu Karol Wilhelm Naundorf skierował od razu kroki swe do sądu i tu łamana francuszczyzna oświadczył:

— Jestem Karol Ludwik, książę Normandji, legalny król Francji.

Po upadku wielkiego Napoleona pretendenci do tronu nie byli w Paryżu rzadkimi gośćmi. Co kilka miesięcy zja-

wiał się jakiś nowy potomek Bourbonów przed sądem z żądaniem uznania jego praw do tronu. Sędziowie spojrzeli na obdartusa; zrobili na nich wcale niezłe wrażenie i osiągnął, że nie mogli pozbyć się dla tego nowego samozwańca nawet pewnej chłodnej sędziowskiej sympatii. Ale uznać jego fantastycznych żądań nie chcieli. Poklepał go więc dobrotnie po ramieniu i posłali na spacer...

Samozwaniec nie dał jednak za wygraną i za pośrednictwem jednego z najwybitniejszych ówczesnych adwokatów wytoczył proces o uznanie swych praw do tronu. I oto zdarzyła się rzecz zadziwiająca: Księżna d'Angouleme, siostra rzekomo jako dziecko zmarłego księcia Normandji, która sąd zawezwał, aby zaprzeczyła tożsamości zegarmistrza z Krossen z następcą tronu, wzbraiała się stanowczo stanąć oko w oko przed tym nowym „samozwańcem”.

W kuluarach sądu rozchodzi się lotem błyskawicy pogłoska, która wszyscy powtarzają sobie na ucho, a której nikt nie śmie wypowiedzieć głośno... Równocześnie czyjaś niewidzialna ręka wstrzymuje nagłe proces. I z wyjątkiem pani de Rambaud, wychowawczyni rzekomo zmarłego księcia, i pana de Soly ostatniego ministra sprawiedliwości króla Ludwika XVII opinia publiczna, umiejętnie kierowana tą samą niewidoczną ręką, zwracać się zaczyna przeciwko obcemu przybyszowi, uważając go, jak wszystkich jego poprzedników, za samozwańca, oszusta i na karę zasługującego mistyfikatora.

Jakiś czas potem napada na zegarmistrza z Krossen dwóch zamaskowanych zbirów i zadając mu kilka głębokich ran sztyletami. Ciężko rannego znajduje milicja miejska na ulicy i oddaje do szpitala, gdzie, zmagając się ze śmiercią, spędza Karol Wilhelm Naundorf kilka miesięcy. W końcu silna jego natura przeważa i Naundorf powraca do zdrowia. Zanim jednak zdoła opuścić szpital, odbierają mu władze wszystkie dokumenty, których nigdy nie otrzymał z powrotem, a po wyjściu ze szpitala wydala go jako „niepożądanego cudzoziemca” z Francji.

Dwa lata po tem Karol Wilhelm Naundorf, zlamany chorobą, pozostał z odniesionych ran, umiera, zostawiając syna — Adalberta. Kilku przyjaciół wyryło na jego grobie w Delft napis, który przez szereg lat potem był tematem noty wymieniających między Paryżem a Hagę. Napis ten brzmiał:

„Tu spoczywa Karol Ludwik, książę Normandji, król Francji i Nawarry, ur. 27 marca 1785 r. w Wersalu, zmarły 10 sierpnia 1845 r. zdała od ojczyzny w Delft.”

Dopiero w ostatnich latach udało się na podstawie odnalezionych dokumentów historykom dowiedzieć, że Karol Wilhelm Naundorf, ów francuski Kacper Hauser, nie był samozwańcem, lecz istotnie legalnym spadkobiercą tronu Bourbonów. W okresie największego teroru, gdy tysiące głów arystokratów spadało pod gilotiną, wywieziono młodocianego księcia i następcę tronu do Niemiec, gdzie go oddano pod obcym nazwiskiem na wychowanie. Późniejsze jego próby rehabilitacji spełzyły, jak wiadomo, na niczym. Dopiero proces, który odegra się wkrótce w Paryżu, będzie mógł, przynajmniej w oczach historii, zrehabilitować zupełnie nieszczęsnego księcia i zarazem zegarmistrza z Krossen. Stanie się nareszcie zadość sprawie dliwości, chociaż istotnym motywem tego przez spadkobierców Dauphina wszczętego procesu jest prawdopodobnie nie chęć rehabilitacji przodka, lecz zwykła gorączka złota: chęć uzyskania rodzinnego skarbu Bourbonów, pozostającego obecnie w rękach excesarzowej Zyt...

A. P.

Skandaliczną awanturę wywołali oficerowie margnarki sowieckiej na Łotwie.

Ryga, 19 marca.

W Libawie miał miejsce skandaliczny wypadek między kapitanem przybyłego świeżo do portu okrętu sowieckiego „Prawda”, a grupą łotewskich oficerów marynarki.

Kapitan sowiecki Winiba, w towarzystwie radiotelegrafisty Rabi, zjawili się obadwaj niestrzeżwi w łotewskim klubie myśliwskim, gdzie znajdowała się grupa oficerów łotewskiej marynarki, ubranych do cywilnemu, w towarzy-

stwie pań.

Winiba zaczął zaczepiać panie, a w odpowiedzi na uczynioną sobie uwagę przez komendanta bazy łódek podwodnych, bar. Finghofs, krzyknął: „Pan jesteś napewno białogwardzista. Gdzie indziej strzeliłbym panu kula w łeb! Plusję na waszą Łotwę”.

Wezwana policja zanotowała nazwiska sowieckich awanturników, którzy za dwa dni odjeżdżają na „Prawdzie” na morze.



Wielka ork. symf. pod kier. Teodora Rydera. Pocz. przedst. o g. 4. w niedz. i sob. o g. 12 w pol. ostatni o g. 10 w.

Dzisiaj i dni następnym

Jedno z najpiękniejszych arcydzieł amerykańskiej wytwórni First National. Klasyczna piękność Ameryki zw. „Zywym posągim ekranu”

BILLIE DOVE

„SERCE NIE SŁUGA” (Prawo kobiecego serca)

Perypetje miłosne romantycznej hrabianki węgierskiej, której serce posiada urodziwy wieśniak, ordynans jej narzeczonego.

Ceny miejsc od 1-zł., w sob. i niedz. od 12 do 3 po poł. wszystkie miejsca po 1-zł.



Dzisiaj i dni następnym

Wielki przebój sezonu na tle najpopularniejszej piosenki p. t.

Całuję Twoją dłoń, Madame!

Ostatnia a tryumfalna kreacja HARREGO LIEDTKE

— który rolą swą w tym filmie bije swe wszystkie dotychczasowe rekordy artystyczne. — Piosenkę „Całuję Twoją Dłoń, Madame” odśpiewa znakomity tenor p. ULLAS Orkiestra pod dyr. R. Kantora Początek o godz. 4.30 pp. w sobotę i niedzielę o godz. 12-ej.

KINO-TEATR CAPITOL

„MOULIN ROUGE”

Oryginalny Jazz-Band.

Reżys. E. A. Dupont a.

— Dzisiaj i dni następnym. — Większa orkiestra symfoniczna!

W roli głównej

OLGA CZECHOWA

— Spiewy Choru. —

P. MC. ORLAN.

Szczęście.

Pewien człowiek umarł i stanął przed obliczem Sprawiedliwości.

— Witaj! — rzekła Sprawiedliwość. — Żyłeś i pracowałeś uczciwie przez całe życie. Postępowałeś jak najlepszy z najlepszych. A więc witaj!

Człowiek milczał. Opuścił głowę na piersi i stał smutny i milczący.

— Dlaczego nie cieszysz się? — zapytała Sprawiedliwość. — Dlaczego smuczysz się? Przecież uśmiechało ci się wszystko w życiu, wszak byłeś szczęśliwy.

— Nie byłem zupełnie szczęśliwy. Brakowało mi czegoś.

Sprawiedliwość była zdumiona. — Brakowało ci czegoś? 70 lat żyteś na świecie. Twoja rola wydawała zawsze obfity plon, drzewa, które hodowałeś, wydawały piękne owoce. Wychowałeś dzieci, które są zdrowe i szczęśliwe. Pracowałeś ciężko, ale błogosławiłem twój trud i ławał on zawsze dobre rezultaty. Co brakowało ci do szczęścia? Wszak nie...

— Człowiek stał dalej smutny i zadumany. Wreszcie rzekł:

— Tak było, jak mówisz. Moja praca dawała zawsze dobry plon. Drzewa, które hodowałem, dawały smaczne owoce. Wszystkie me pragnienia zostały wypełnione. Żyłem szanowany i wielbiony przez wszystkich. Ale to nie było pełne szczęście. Otoczony pięknymi owocami sadów, pól i tak, oczekiwałem... manny z nieba.

Chciałem by pewnego dnia znikł cały mój dobytek. Bym znalazł się na pustyni, głodny i spragniony i nagle spadł deszcz i spadła pożywca manna. Nie bowiem nie daję człowiekowi tego szczęścia i tej słodyczy, jak prezent, niespodziany prezent, nie kupiony za pieniądze, ani zdobyty ciężką pracą.

Tłum. Br.

SPLENDID

Dzisiaj powtórzenie premiery Dwa wspaniałe filmy

Miłość, Namietność i Zbrodnia

Porywający dramat. Najnowszy film „UFY”

W rolach głównych:

Jenny Jugo, Willy Fritsch.

Najmłodszy i najrozkoszniejszy aktor świata

JACKIE COOGAN JACKIE-MARYNARZE

Szczegóły śmiertelnego rekordu dzielnego automobilisty amerykańskiego

Z Daytona Beach (Floryda) napływają dalsze wiadomości o śmiertelnej katastrofie amerykańskiego kierowcy, który pragnął pobić rekord kpt. Segraves. W pierwszej turze Bible uzyskał 183,12 mil na godzinę, lecz w drodze powrotnej na krótko przed...

meta maszyna uległa rozstrząskaniu i dzielny automobilista znalazł śmierć. Bible liczył 43 lata i był właścicielem garażu automobilowego. Dzielny automobilista osierocił żonę i dwoje dzieci.

Luna.

„Serce nie sługa”

Wytwórnia First National Corporation ma ustaloną sławę i cieszy się zasłużoną opinią jednej z najpotężniejszych Ameryki. Ma do dyspozycji ogromny materiał aktorski.

Przykładem jest Billie Dove, która nie ma sobie równej pod względem subtelnej i duchowej urody. Odtwarza z artystycznym smakiem arystokratki węgierskiej, która kocha plebeusza ordynansa jej narzeczonego i poświęca dla tej miłości wszystko, co dla niej dotychczas stanowiło treść życia.

Akcja rozgrywa się na tle przepięknych i barwnych scen z życia węgierskiego. Wystawiona bogata i o wysokim realizmie i wierności lokalnej podnosi jeszcze zalety tego nieprzeciętnego filmu.

ARARAT.

Dzisiaj codziennie o godz. 9.15 wiecz. powtórzenie słynnego programu „Miss Judea”, który zdobył uznanie publiczności, wypełniającej codziennie widowisko Araratu.

Koncertowa gra Araratowców w tym programie sięga wyżyn sztuki aktorskiej.

Bilety do nabycia codziennie od godz. 7-ej wieczorem.



do REKLAM GAZETOWYCH CENNIKOW PROSPEKTOW Zdjęcia fotograficzne dla celów Reprodukcyjnych RYSUNKI PROJEKTY REKLAMOWE WYDAWNICZE WYKONYWANIE



Tel. 11-72 Błódz 100

Na marginesie.

Łodzianie, którzy mają radio...

Ostatecznie każda dziedzina życia może być uważana za owo przysłowio-we „wkłesie zwierniactwo”, w którym odbijają się mieszanki jeśli nie całego społeczeństwa, to przynajmniej tej sfery społecznej, która ma z daną dziedziną taki lub owaki związek i styczność... Czemu więc dziedzina radia, które odgrywa w życiu społecznym Łodzi dzisiaj wcale niepodrzedną rolę, nie ma być takim zwierniactwem, ilustrującym pewne cechy łódzkich sfer radio - amatorskich wszelakiego autoramentu?...

Ze łodzianin kupuje sobie radio wyłącznie za weksle — to rozumie się samo przez się i jest powszechnie wiadome. Ale że radio - aparat łódzkiego radia - amatora funkcjonuje dobrze lub źle — zależy od tego, czy weksle te są już wykupione, czy też jeszcze nie, — to już jest rewelacja.

Powiadam panu, że to zależy wyłącznie od tego, opowiadał mi jeden łódzki technik radiowy. Kiedy łodzianin kupuje sobie aparat, to bezwarunkowo już w 3 dni po instalacji „ohrywa” mi telefon, że aparat „nie gra”. To nie może złapać Rzymu, to znów Wiedeń „za cicho słysząc”...

Reklamacje zmniejszają się jednak zawsze w miarę zbliżania się terminu pierwszej raty wekslowej, a już jak „Pan Bóg da” protest to wogóle — aparat funkcjonuje bez zarzutu... Żadnych reklamacji niema...

Ale czasem bywa też wręcz odwrotnie. To zależy od klienta. Są tacy, których aparaty funkcjonują znów zależnie od tego, czy się ich monituje o zapłatę, czy nie.

Ile razy przypominają się takiemu gościowi, że zalega w opłacie, tyle razy okazuje się, że głośnik jest nic nie wart, wyczerki się łamią, uziemienie nie daje się skutecznie etc — etc...

Wszyscy radio - amatorzy łódzcy chorują stale na jedną chorobę:

„Aparat mojego sąsiada lepiej gra...”

Każda choroba ma swoją przyczynę, więc i ta — ma swoją. Źródłem tej choroby są rozmowy, — typowe rozmówki, odbywające się stale tam, gdzie zeldają się dwaj, wspólni - radioci.

Powiadam panu, mówi jeden do drugiego, — to ja wczoraj „złapałem” koncert — przyjemność...

— Skąd? — pyta sąsiad — wsoó-radiota.

— Z Wiednia. Powiadam panu — efekt...

Radiota czuje się dotknięty na honorze, musi więc przetrumfować swego rozmówcę:

— Phi... Wiedeń. To nic. Przed tygodniem byli u nas goście, to ja wtedy miałem piękny odbiór z Rzymu...! — Wszyscy zachwycali się...

Na to znów pierwszy, nie dając za wygraną:

— A miał pan już odbiór z Jerozolimy? Ja mam stale... Bardzo ładny koncert...

Radiota błędnie i zółknie z zazdrości i nazajutrz, przechodząc mimo firmy, która mu dostarczyła radio - aparat, wstępuje:

— Proszę pana — wziął pan odemnie tyle pieniędzy za aparat, a tymczasem — aparat mojego sąsiada lepiej gra... Dlaczego ja n. p. nigdy nie mogę złapać Jerozolimy?

— Ależ Jerozolima wcale nie ma stacji nadawczej... — zapewnia technik radiowy.

— Jaki to ma, kiedy mój sąsiad stale łapie...

— Ależ to nieprawda, niech pan nie wierzy w bajki!...

— Dlaczego bajki? To nie żadne bajki, tylko — aparat mojego sąsiada lepiej gra właśnie...

Osobny rozdział stanowią t. zw. znawcy, którzy — dają się „tak łatwo nabrać”

— Jaki numer fall ma Warszawa? — pyta taki znawca w trakcie kupowania aparatu.

— 1416, — informuje technik: — Hm, a taki Wiedeń naprzykład? — 519.

Zdumione spojrzenie, potem wzruszenie ramion.

— Warszawa — ile? — 1416, a Wiedeń tylko 519? I komu pan to chce mówić?... To pan myśli, że ja nie wiem, jak daleko z Łodzi jest Warszawa; a jak daleko Wiedeń?... I wogóle Wiedeń jest może 3 — 4 razy większy od Warszawy, to ma mieć mniej...

Są tacy, którzy świecie wierzą, że „jak otworzyć okno, to lepiej słyszą” to „z pewnością inaczej, wyraźniej gra”.

— Dlaczego? — No nie wie pan? Wtedy fale lepiej wchodzi do pokoju...

Specjalna kategoria stanowią jeszcze malkontenci - pesymiści.

— To tak jest zawsze: jak przychodzą goście i moja żona się ubierze, to aparat nie gra, a jak jesteśmy sami to — jak na złość — świetnie funkcjonuje!

Pozatem — radiotyzm naogół rozwija się w Łodzi coraz bardziej i ilość zwolenników tego słuchowego sportu zwiększa się u nas z miesiąca na miesiąc.

KREDYTY CZY PODATKI.

W atmosferze kryzysu jaka bezsprzecznie ogarnia nasze życie gospodarcze wysuwany jest szereg koncepcji i projektów ratunkowych, które — jak często w takiej atmosferze — streszczają się w postulacie powiększenia kredytów przez bank emisyjny; koncepcje te występują w najpróżniejszych wariancjach, niekiedy nawet mocno naiwnych albo i fantastycznych.

Czy ze strony Banku Polskiego można się istotnie spodziewać pomocy tak dalece skutecznej, aby ta pomoc zdolna była zażegnać kryzys? Odpowiedź na to pytanie nie wydaje się nam tak optymistyczną jak wielu innym.

Bank Polski przez trzy pierwsze kwartały ubiegłego roku rozwijał swe operacje kredytowe stosunkowo bardzo intensywnie. Jego portfel redyskontowy i dyskontowy podniósł się z 460 milionów ok. 640 milionów, Operacje kredytowe razem biorąc podniosły się z równo pół miljaru do 732 milionów, a więc nie wiele mniej aniżeli o połowę.

Oj końca trzeciego kwartału ubiegłego roku — t. zn. przez ostatnie pięć miesięcy nastąpiła stabilizacja stanu kredytów Banku Polskiego.

W międzyczasie ujawniły się znamiona wybitnie krytyczne. Są one następstwem hyperfinansowania zbytu artykułów przemysłowych przez handel i przemysł.

Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe dosłownie zostały wypompowane z kapitału obrotowego, wskutek tego, że zarwał je spóżywca, do niedawna opychany na wszelką modę towarami i kredytem względnie zarwał je detalista, który był tak samo opychany a przeliczył się w rachunku zdolności nabywczej swego klienta spóżywcy.

Nie dziwny się wcale dyrekcji banku emisyjnego że z takiej sytuacji musi wyciągnąć pewne konsekwencje dla swej polityki kredytowej. Wolno być ewent. zdania, że pewien większy liberalizm Banku Polskiego w czwartym kwartale ub. roku i z początkiem bieżącego roku osłabiłby może lub wydużyłby w czasie a więc stępiłby ostrze kryzysu, ale że obecnie trudno go na serio zalecać bankowi biletowemu (akcentujemy ostatnie słowo) to jest oczywiste.

Szereg naszych najpoważniejszych przedsiębiorstw raczej obecnie dla swej sanacji musiałby się postarać o jakiś kredyt finansowy, któryby jednarazowo zastąpił wypompowane przez załamanie się wypłacalności kapitały obrotowe aniżeli o kredyt dyskontowy. Rozumiemy, że łatwiej taką radę dać aniżeli ją wykonać, ale to też — pewna, że wciągnięcie

Banku Polskiego w ogólną opresję naszego gospodarstwa byłoby — choć łatwiejszą do wykonania — ale za to najgorszą radą, jaką możnaby wymyśleć.

W zakresie instrumentów polityki gospodarczej będących do dyspozycji miarodajnych czynników wydaje się, iż punkt ciężkości pomocy dla dotkniętej kryzysem części gospodarstwa leży już obecnie nie w polityce kredytowej banku emisyjnego, ale w polityce podatkowej rządu. Jeżeli rząd OBECNIE chce po-

móc w neutralizowaniu skutków wypompowania kapitałów z naszych przedsiębiorstw to może to uczynić jedynie przez OSŁABIANIE TEMPY PRACY DRUGIEJ POMPY: PODATKOWEJ.

W obecnej chwili działanie tej drugiej pompy jest równie zębne jak i pierwszej. — Oto dlaczego w ostatnim czasie stale radzimy koncentrować uwagę na problemach finansów państwowych, który jest z kolei odbiciem problemu podatkowego.
Dr. A. Z.

W notesiku businessmana.

Łódź, 20 marca

OGÓLNO-POLSKA KONFERENCJA HURTOWNIKÓW PONCZOSZNICZYCH, która obradowała w tych dniach w centrali związku kupców, stwierdziła, iż na czoło bolączek branży wysuwa się sprawa systematycznego wypierania hurtowników przez fabrykantów z rynku detalicznego, która w ostatnich czasach przybrała tak wielkie rozmiary, iż grozi katastrofą hurtownikom.

Wobec powyższego konferencja przyjęła uchwałę, żądając od fabrykantów ustanowienia różnicy cen sprzedażnych między hurtownikami a detalistami oraz zlikwidowania składowi towarowych fabrykantów.

DO 1. MAJA PRZEDŁUŻONO TERMIN składania listów zastawnych rosyjskich w komitecie likwidacyjnym. Chodzi tu o obligacje banku ziemskiego kijowskiego, moskiewskiego, petersbursko-tulskiego, połtawskiego i żytomierskiego tow. kredytowego miejskiego.

30 PROCENT ZYSKU (12,3 milionów zł.) w stosunku do kapitału (38,5 mil. zł.) przyniosła za rok ubiegły spółka akcyjna „Huta Bankowa”. Jest to niewątpliwie jeden z najpomyślniejszych bilansów za rok ubiegły.

WOBEC POGŁOSEK o PODWYŻSzeniu WYMIARÓW podatku obrotowego staw. hurt. ców polskich w Warszawie urządziło specjalną konferencję celem umożliwienia zainteresowanym wypowiedzenia się w tej sprawie.

Według opinii ogólnej obroty wartościowe wzrosły naogół o 10—20 proc., są jednak galezie handlu, w których zanotowano znaczny (np. w branży gumowej o 20 proc.) Największy wzrost zanotowano przy sprzedaży na raty w firmach większych. Skłopy mniejsze skarżą się na zniżkę obrotów.

BIURO INFORMACYJNE EKSPORTOWE projektowane jest w kołach rządowych. Gdyby nie lepiej byłoby należycie usprawnić istniejący aparat informacyjny eksportowy, aniżeli tworzyć coraz to nowe instytucje, które bądź co bądź wiele kosztują.

„RYNKI ZBYTU” — pod takim tytułem ukaze się niebawem książka, obejmująca 600 stron druku, a zawierająca wskazówki o rynkach zagranicznych, o drogach transportu itp.

ZAPOTRZEBOWANIE DEWIZOWE na giełdzie pieniężnej warszawskiej ostatnio nieco zmalało, spadając do 150 — 200 tysięcy dolarów dziennie.

IZBA ROZRACHUNKOWA. Odkryto się z inicjatywą i pod przewodnictwem dyrektora oddziału Banku Polskiego w Katowicach p. Fallenbüchla organizacyjne zebranie przy Oddziale Banku Polskiego. Na zebraniu reprezentowane były wszystkie banki katowickie w liczbie 15-tu.
A. Łódź.

FABRYKA OBUWIA „Th. BATHA” (Zlin—Czechosłowacja), która swą wielką wytwórczością zalewa rynek światowy i wytwarza dotkliwe współzawodnictwo, nabyła w Góleszowie na Śląsku polskim rozległe terytorium polabryczne w celu uruchomienia dużej nowoczesnej fabryki obuwia.

Na początek fabryka będzie zatrudniać tysiąc zawodowych pracowników.

R.K.O. EMITUJE II SERIJE PREMJO-WYCH Książeczek oszczędnościowych, które oplewają na zł. 1.000, platnych po 10 latach lub wcześniej, przez wylosowanie, które odbywać się będzie co kwartał w ilości 6 książeczek na tysiąc uprawnionych do losowania. W losowaniu biorą udział te książeczki, na które wnieśli wkładkę przynajmniej za jeden kwartał poprzedzający miesiąc losowania, a przerwa w placeniu nie przekracza 2 miesięcy. Wkładka wynosi zł. 24 kwartalnie, z tem, że można ją wnieść także w ratach miesięcznych po 8 zł.

Czytanie „EXPRESS WIECZORNY”

Sytuacja pieniężna w New-Yorku.

Spadek new-yorskiej dziennej stopy procentowej na 7, a nawet na 6 proc. uważać trzeba za oznakę niepowodzenia władz Rezerwy Federalnej, względnie New-Yorskiego Federalnego Banku Rezerwy przy ograniczaniu zasobów rynku pieniądza dziennego względnie przy tłumieniu działalności spekulacyjnej. Już wzrost pożyczek maklerskich redyskonta w czasie ostatniego tygodnia skłaniał do pesymistycznego poglądu na usiłowania Rezerwy Federalnej, a tendencja na Wallstreet była wczoraj znowu dość mocna.

Wprawdzie szereg banków new-yorskich i władom banki londyńskie, że począwszy od 15 marca przyjmować będzie przedłużenia krótkoterminowych pożyczek tylko przy niższej stopie procentowej, a mianowicie: krótkoterminowe pożyczki, dostępne dotychczas po 6 proc. będą przedłużone, ze zniżką na 5 proc. Przy pożyczkach 7-procentowych zniżka wyniesie 1 i pół proc., przy 7—8-procentowych—2 proc., przy 8—9-procentowych—2 i pół proc., przy przeszło 9-procentowych — 3 proc. W ten sposób za przedłużenie pożyczek płacić się będzie tylko 5 i pół — 6 proc.

Dla zagranicznych wierzycieli u względnąć trzeba ponadto jeszcze stratę procentów, spowodowana terminowem zakupem dolarów, tak, że dalsze przedłużanie pożyczek udzielonych New-Yorkowi może się dla nich okazać zupełnie bez korzyści. Temu zapewne należy przypisać pewną poprawę kursu funta szterlingów w stosunku do dolara. Przyczyniły się również do poprawy zrozumiałe z tego samego względu sprzedaże dolarów ze strony Francji. Nie jest jednakże jeszcze widocznem, czy chodzi tu o wspólną akcję wszystkich banków new-yorskich, czy też tylko o prywatną inicjatywę poszczególnych firm.

GIELDY

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ z dnia 19-go marca 1929 roku. GOTÓWKA.

Dolary 8.90.
CZEKI.
Belgia 123.80, Holandia 357.20, Kopenhaga 237.80, Londyn 43.30 jedna czwarta, Nowy Jork 8.90, Oslo 238.—, Paryż 34.83 i pół, Praga 26.39 i pół, 26.38 i pół, Szwajcaria 171.62, Wiedeń 125.30, Włochy 46.72, Berlin 211.59 i pół.

AKCJE.
Handlowy 120, Zarobkowy 85, Słońce i Światło 142, Firley 50, 51, Wysoka 239, Modrzejów 28.75, Parowoz 26, Starachowice 31, Polski 170, Elektryczność 76, Cukier 38, Łazy 7.50, Nobel 21.50, Ostrowieckie 96.97, Rudzki 41, Haberbusch 226.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.
Pożyczka inwestycyjna 110 110.25 110. Pożyczka stabilizacyjna 92. Dolarówka 93. 5 proc. konwersyjna 67. — 5 proc. konwersyjna kol. 59 — Kolejowa 102.50. 8 proc. Banku Gosp. Krajowego 94. — 7 proc. Banku Gosp. Krajowego 83.25. — 8 proc. Przem. Polskiego 88.50. — 4 i pół listy zastawne ziemskie zł. 49.80. — 5 proc m. Warszawy zł. 51.75. — 8 proc. m. Warszawy zł. 69.25 69.10 — 8 proc. m. Kalisza 59.75 — 8 proc. m. Łodzi 62. — 10 proc. m. Radomia 76.25. — 8 proc. m. Częstochowy 59.

Wkrótce

ukaze się w najwytworniejszym kinie m. Łodzi przepiękny film według powieści

Gabrieli Zapolskiej

p. t.

„POLICMAJSTER TAGIEJEW”

W rolach głównych:

Zbyszko Sawan, Bogusław Samberski, Jerzy Marr, Marja Bogda, Nora Ney i w. innych.

ABE GUTNAJER

Grand-Hotel Sala Mała i Złota czynna od godz. 11 do 9.30 wieczorem. Wejście zł. 1.—

WYSTAWA dzieł sztuki OBRAZY

A. Jankiewicz, Alwazowski, Alchimowicz, Brandt, Chełmońskiego, Pałata, Gierymski, A. W. Kowalski, Malczewski, Matejki, Pawliszka, Stanisławski, Siemradzki, Żukowski.

DYWANY, oryg. perskie

Beludzistan, Nebati, Tebria, Korschani, Kirman, Buchara, Teheran, Mesched.

MEBLE

tytuł Ludwika XVI, Empira, Boule L. XV, Baroc i inne.

UWAGA: przybyły nowe eksponaty!

„ARARAT” żydowski Teatr Kameralny

Kier.: M. Broderzon i D. Bajgelman 43 Zachodnia 43

Miss Judea

Początek o godzinie 9.15 punkt. Bilety do nabycia od godziny 7-8

Zarząd Telefonów Łódzkich

— podaje do wiadomości, że przystąpił do prac związanych z wydaniem

Spisu Abonentów Łódzkiej Sieci Telefonów na rok 1929.

Spis będzie zawierał dział alfabetyczny i dział podług branż i zawodów. Dział alfabetyczny spisu będzie redagowany przez Zarząd Telefonów, o ile zatem w tym dziale PP. Abonenci pragną wprowadzić jakiegokolwiek zmiany zechcą się zwracać do Zarządu Telefonów, Al. Kościuszki Nr. 12, Biuro Redakcji Katalogu, lub telefonicznie: telefon Nr. 80-08 w godzinach od 9—14, najpóźniej do 15 kwietnia 1929 r.

Dział drugi nieoficjalny będzie obejmował adresy i ogłoszenia, umieszczone według branż i zawodów. Przyjmowanie ogłoszeń do tego działu zostało powierzone wyłącznie Tow. Wyd. „Reklama Polska”, reprezentacja w Łodzi, ul. Nawrota Nr. 1-a, tel. 26-89, dokąd PP. Abonenci zechcą zwracać się po informacje.

Zaznacza się, że w Spisie Abonentów będą umieszczone tylko te adresy i ogłoszenia, za które należność zostanie całkowicie wpłacona do kasy Zarządu Telefonów, ul. Kościuszki Nr. 12, najpóźniej do dnia 1 maja 1929 roku.

Straszna śmierć dwu kobiet pod kołami tramwaju.

Katowice, 19 marca. Wczoraj w południe rozegrał się w Królewskiej Hucie straszny wypadek. Torem tramwajowym szły dwie niewiasty, trzymając się pod rece i mimo sygnałów ostrzegawczych nie usunęły się z toru. Dopiero (w ostatniej chwili, gdy wóz znajdował się już już za nimi, nagle oprzytomniały i usiłowały odskoczyć. Potknęły się jednak, upadły i dostały się pod koła wozu. Janina Wieczorkiewiczowa poniosła śmierć na miejscu, Maria Jeziorowska, której koła obcięły ręce i nogi, zmarła po przywiezieniu do szpitala.

Wybory we Włoszech odbędą się 24 b. m.

Rzym, 19 marca. Agencja Telegraficzna „Express”. Wybory do Izby odbędą się w całym kraju w niedzielę dnia 24 b. m. Obecna kampania wyborcza nie przypomina w niczym poprzednich. Władze zabiegają energicznie aby wyborcy wzięli jaknajbardziej liczny udział w głosowaniu na listę rządową zawierającą nazwiska 400 kandydatów. Większość kandydatów na posłów udała się do swych okręgów wyborczych, gdzie prowadzi ożywioną propagandę. Działalność partii opozycyjnych ogranicza się po większej części do agitacji za niebraniem udziału w wyborach.

CZYTAJCIE ..EXPRESS WIECZORNY..

CASINO

Cała wymowa gry, czar urody, potęga ekspresji, jaki zamknął w sobie jako geniusz odtwórczy

Rudolf Valentino

promieniuje z kapitalnego salono-awanturczego szlagieru

AMANT

JUTRO PREMJERA

Przerwa w obradach rzeczoznawców Niemcy prowadzą poufne narady w sprawie spłat reparacyjnych.

Berlin, 19 marca. (Polska Agencja Telegraficzna) Biuro Wolffa donosi z Paryża, że po plenarnym posiedzeniu komisji rzeczoznawców we środę nastąpi przerwa w oficjalnych posiedzeniach plenarnych, która trwać będzie do poniedziałku. Przerwa ta spowodowana jest przez wyjazd dr. Schachta i sir Charlesa Addisa z Paryża do Berlina, ponieważ muszą oni wziąć udział w sobotę w posiedzeniu rady zarządzającej Banku Rze-

szy. Rokowania pomiędzy poszczególne mi delegacjami będą jednak toczyć się dalej pod nieobecność obu tych delegatów i będą posiadały doniosłe znaczenie, ponieważ w tych prywatnych rozmowach będzie dyskutowana półoficjalnie sprawa wysokości i liczby rat niemieckich.

Puder dla dzieci HYGENOL
jest ostatnim wyrazem wiedzy lekarskiej

Ameryka posiada największy zbiór brylantów.

NOWY JORK, 19 marca. Agencja Telegraficzna „Express”. Według opublikowanych danych urzędu statystycznego miasta Nowego Jorku wynika, iż Ameryka posiada obecnie na przeszło 4 miliardy dolarów kamieni drogocennych. Jest to oczywiście największy zbiór brylantów, jakiego posiada jakikolwiek kraj.

Rzeki na Kaukazie wylały.

(Agencja Telegraficzna „Express”) Z Moskwy donoszą, że na Kaukazie północnym po szalejącej w ciągu ostatnich trzech dni burzy śnieżycy i silnych mrozach nastąpiła raptownie odwilż. Ogromne masy śniegu stopniały i spowodowały wylew rzek. Z całego szeregu miast sygnalizują powódź. Szereg wsi i miasteczek położonych w dolinach rzek jest zatopionych. Część miasta Rostow nad Donem wraz z dworcem znajduje się pod wodą. Ruch kolejowy został przerwany. Ludność ucieka z dobytkiem w góry.

Plany Stresemanna.

Berlin, 19 marca. Polska Agencja Telegraficzna Prasa berlińska jednogłośnie stwierdza, że w kołach parlamentarnych dyskutują żywo ewentualne dalsze plany ministra Stresemanna. Kraża wersje, z których jedne zapowiadają, że Stresemann wycofa się z życia politycznego, inne mówią tylko o zamiarze ustąpienia ze stanowiska ministra spraw zagranicznych. Trzecie wersje donoszą o rzekomo planowaniu założenia przez Stresemanna nowej partii politycznej, której by został kierownikiem.



DZBANKI, imbryki i wogóle wszystkie naczynia kuchenne, powinny być zawsze idealnie czyste i lśniące. Nic dziwnego, że każda gospodyni szczydzi się wzorowo utrzymaną kuchnią. Kto raz wypróbował Vim, ten bez niego obejść się nie może. Trzeci przedmiot wilgotnym gaigankiem posypanym Vim'em, a następnie doprowadzać do połysku miętka ściertą.

Vim może być używany nie tylko do naczyń kuchennych, lecz również do wszystkiego w domu co tylko wymaga czyszczenia i polerowania. Vim sprzedaje się w małych paczkach jak również i w dogodnych puszkach.

WIM

WIELKI WYBÓR LAMP Elektrycznych
po cenach niskich
poleca
fabr. lamp i wyrobów z brązu
M. BURAKOWSKI
Piotrkowska 37. Tel. 21-25.

Konsumentom Elektrowni na spłatę ratami miesięcznymi.

Gabinet Kosmetyki Lekarskiej
D-ra MARIJ LEWINSONOWEJ
Ceglinańska 6, front i p., telefon 43-63.

Korespondent
Niemiecko-Polski
poszukiwany.

Oferty z podaniem warunków uprasza się składać w adm. „Ilustr. Republiki” sub. „T. A.”

LECZNICA
lekarzy specjalistów przy Górnym Rynku
Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku tramwajów pabjanickich czynna od 10 rano do 7 wiecz. w niedziele i święta do 2 po poł. Wszystkie specjalności i dentystryka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczerpienia, analizy (moczu, kału, krwi, płwocin, wydzielin itd.) operacje, opatrunki, wizyty na miasto.
Porada 4 zł.

Porada dentystryczna i wenerologiczna
dla chor. skórnych, wenerycznych
3 ZŁOTE

Do sprzedania lub wdzierżawienia
DOMEK - LETNISKO, składający się z 3-ch mieszkań wraz z ogrodem warzywnym i owocowym (około 100 drzew). Cena dzierżawna 900 zł., cena sprzedaży 12 tys. zł., także WILLA na PENSJONAT, 8 mieszkań, w tem 4 pokoje z kuchnią i werandami, z 1-morgowym ogrodem warzywnym i owocowym. Cena dzierżawna 2,500 złotych. Cena sprzedaży 40 tys. zł. Wiad. ul. Kilińskiego 115., w restauracji

Dr. med. Niewiażski
specjalista chorób skórnych i wenerycznych
przeprowadził się na ul. Andrzeja 5
Tel. 59-40
Przyjmuje od 8-10 i od 5-9.
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr. med. Wołkowyski
Ceglinańska 25
Telefon 26-87
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową.
przyjmuje od godz. 8-10, 12-2 i 4-8 w niedz. i święta 9-1

Dr. med. St. Bibergal
Moniuszki 11, telefon 63-22.
Choroby skórne i weneryczne elektroterapią.
Przyjmuje od 8-10 i od 5-8 wiecz. W niedz. od 10-1

Lekarz-Dentysta B. Markus-Nusbaumowa
Piotrkowska 51
tel. 21-23.
Godz. przyjęć 3-7

Laureatka F. Horowicz
Lekarz-Dentysta
moskiewskiego-konserwatorium udziela lekcji gry fortepianowej.
Wschodnia 72

Dr. med. J. Pik
ul. Zeromskiego 36
tel. 75-50.
przy Zielon. Rynku Chor. nerwowe i wewnętrzne spec. psycho-nerwice (ataki nerwowe, niemoc płciowa).
Przyjmuje od 12-1 5-7 dla niezdolnych ceny lecznic.

Dr. Sołowiejczyk
Piotrkowska 99
TEL. 44-92
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
przyjmuje od 2-6 po poł i 8-9 wiecz w niedziele i święta od 11-1.

Poszukiwany energiczny organizator i zdolny handlowiec
chrześcijanin, na kierownika biura malej fabryki elektrotechnicznej. Znamość buchalterii i korespondencji polskiej konieczna.
Oferty z życiorysem i podaniem referencji składać w administracji „Republiki” sub „R-r”

Zawiadamiam Sz. Kliencie, iż po powrocie z Paryża z najnowszymi modelami wiosenno-letnimi polecam się nadal łaskawej pamięci.

Z poważaniem
L. BEKER

Łódź, Cegielniana 4
Telefon 55-28.
Pierwszorzędny
— Zakład Krawiecki Damski. —

REKLAMOWA SPRZEDAŻ

„Bazar Pończoszniczy” 6 go Sierpnia 1

WYROBÓW POŃCZOSZNICZYCH
REKAWICZEK, TRYKOTAŻY
oraz wykwintnej damskiej bielizny
(dawn. Benedykta przy Piotrkowskiej)

P. S. Na miejscu przwimuje się pończochy do reperacji

WSZELKI BÓL GŁOWY
WYWAR
PROSEK OD BÓLU GŁOWY
DIA POROBY
ZNAKOMICIE „SOWA”

wyrob. laboratorjum przy aptece ST. LAMBURGA i S-ki w Łodzi. Główna 50

Doktor P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włosów
ANDRZEJA 2. TEL. 32-28.
Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wzdzieln. Przyjmuje codziennie od 6-8 w. w niedzielę i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań. Od 1-2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

TYLKO za 50 zł. jednolampowy aparat Radio
dający kilkanaście stacji. Spróbuj a będziesz zadowolony.
POLSKIE RADIO
inż. Krzyżanowski i S-ka
Andrzeja № 4.

Poszukuję do wynajęcia
lokal fabryczny
o powierzchni 200-300 mtr kwadr.
Oferty do adm. „Republiki” pod „555” 24

Gabinet kosmetyki
leczniczel i toaletowej
Absolwentki wydziału lekarskiego Uniwersytetu Odekiego
Z. SZWAŁBE
Zielona 17.
Usuwanie wszelkich defektów cery. Masaż. Pielęgnacja włosów. Usuwanie łupieżu. Beauté.

SZUKAMY
poważnych i zdolnych zastępców, celem wprowadzenia w Polsce nowego, a zagranicą z kolosalnym powodzeniem zastosowanego systemu oszczędnościowego — poczynszy od 20-to groszowej dziennej wkładki — przy czem oszczędzającemu dajemy bezpłatnie oszczędnościową ozdobną skarbonkę
OFIARUJEMY
stałą i pewną posadę, znaczne możliwości zarobkowania. W rachubę wchodzi jedynie poważne zgłoszenie.
Powszechny Zakład Kredytowy
Lwów, Pl. Marjański 6-7. 22

Samodzielny
BUCHALTER • KORESPONDENT
świetnie znający niemiecki, dobry organizator, b. prokurent bankowy, obecnie szef biura w spółce akcyjnej, poszukuje odpowiedniego stanowiska. Łaskawe oferty sub: „Energiczny” do administracji „Republiki”.

LE NARCISSE BLEU
de Nury
PARIS
VARSOVIE
Najlepsze perfumy i wody kolonjskie
ZADAC WSZEDZIE

KOCIOŁKOWE ODKURZACZE i froterki elektryczne

„PROTOS”
Fabryka Zakładów
„SIEMENSA”

CENTRALA: Warszawa, Nowy Świat 30, tel. 24-22.
ODDZIAŁY: ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 96, tel. 63-11. Kraków, ul. Sławkowska 10, tel. 03-67. Lwów, ul. Lindego 8, tel. 62-02. Wilno, ul. Wileńska 23.
PROSIMY ŻAĐAC EBZPŁATNYCH POKAZÓW.




Stow. Komiwajazerów Ł. O. H. P.
W sobotę dnia 23-go b. m. w lokalach własnych przy ul. Sienkiewicza 3/5

TRADYCYJNY
Bal Maskowy
p. n. „CZTERY PORY ROKU”
Bilety sprzedaje kasa sekretariatu.

Szyk Dziecięcy
Piotrkowska 82
poleca wszelkiego rodzaju ubiory dla dziewcząt i chłopców, bieliznę i trykotażę. Warunki dogodne.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do wiadomości pp. Właścicieli posesyj przy ul. PIOTRKOWSKIEJ na odcinku od Placu Wolności do ul. Nawrot — ul. Zamenhoła, t. j. od Nr. 1 do Nr. 127 oraz od Nr. 2 do Nr. 124 i przy ul. NAWROT na odcinku od ul. Piotrkowskiej do ul. Sienkiewicza t. j. od Nr. 1 do Nr. 15 oraz od Nr. 2 do Nr. 16, że w sezonie roku bieżącego t. j. w międzyczasie od dnia 1 lipca 1929 roku do 1 października 1929 roku jezdnie na wyżej wymienionych odcinkach ulic otrzymują powierzchnię asfaltową o profilu poprzecznym BEZ RYNSZTOKÓW, obecnie istniejących.

W związku z powyższem wszelkie odprowadzania wód z poszczególnych posesyj będzie mogło być uskuteczniiane jedynie przez przyłączenie się do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej — Magistrat m. Łodzi wzywa Panów Właścicieli posesyj by roboty, związane z przyłączeniem ich posesyj do miejskiej sieci kanalizacyjnej uskutecznił przed rozpoczęciem robót asfaltowych, t. j. w terminach:

a) do dnia 1-go czerwca 1929 roku na ulicy Piotrkowskiej na odcinku od ulicy 6-go Sierpnia — ul. Traugutta do ul. Zamenchoła — ul. Nawrot t. j. od Nr. 65 do Nr. 127 oraz od Nr. 72 do Nr. 124;

b) do dnia 1-go lipca 1929 roku na ul. Piotrkowskiej na odcinku od ul. Cegielnianej do ul. 6-go Sierpnia — ul. Traugutta t. j. od Nr. 29 do Nr. 63 oraz od Nr. 24 do Nr. 70;

c) do dnia 1-go sierpnia 1929 roku na ul. Piotrkowskiej na odcinku od Placu Wolności do ul. Cegielnianej t. j. od Nr. 1 do Nr. 27 oraz od Nr. 2 do Nr. 32 i na ul. Nawrot na odcinku od ul. Piotrkowskiej do ul. Sienkiewicza, t. j. od Nr. 1 do Nr. 15 oraz od Nr. 2 do Nr. 16, gdyż po oznaczonych terminach wszelkie koszty naprawy nowej nawierzchni ulicy, powstałe wskutek przyłączeń posesyj do sieci kanalizacyjnej, ponosić będą PP. Właściciele poszczególnych posesyj, jak również zbęda ponosić konsekwencje, które wynikną wskutek zabronienia wypuszczania ścieków domowych do rynsztoków ulicznych.

Blizszych informacji, tyczących przyłączenia posesyj do miejskiej sieci kanalizacyjnej udziela Wydział Kanalizacji i Wodociągów Magistratu m. Łodzi.

Łódź, w marcu 1929 roku.

KREM aLimi METAMORPHOSA
Radykalnie usuwa piegę, węgry, zmarszczki i inne wady cery

ZAWIADOMIENIE.
W PIERWSZORZĘDNYM ZAKŁADZIE FRYZJERSKIM DAMSKIM I MĘSKIM
M. KUPKI, POŁUDNIOWA 12.
CENY ZOSTAŁY OBNIŻONE:

Salon damski:	Salon męski:
Strzyżenie Pań Zł 0.80	Golenie gr. 40
Strzyżenie ucznia Zł 0.60	Strzyżenie 80
Wodna ondulacja od Zł 1.—	„ chłopców 50
Mycie głowy wraz z elek. suszeniem włosów Zł 1.—	Mycie głowy 50
	Elektr. masaż 50
	Manicure 70

Salon damski prowadzony jest przez znanego fachowca p. FRANCISZKA, b. pracownika f. RADOSZYCKI.

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863-EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD
KEFIRU LECZNICZEGO K. SIGALINY
WYPIC MOŻNA NA MIEJSCU, DOSTAWA DO DOMU NA ŻĄDANIE

UL. NARUTOVICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr. 4540.



ZNISZCZONE OBUWIE

PRZEFARBOWANE BARWNIKIEM

„SKINOL-FARBA“ (DO NABYCIA w 54 kolorach)

NICZEM NIE RÓŻNI SIĘ OD NOWEGO OBUWIA.

WYSTRZEGAĆ SIĘ BEZWARTOŚCIOWYCH NAŚLADOWNICTW!!

ZADAĆ W SKŁADACH APTECZNYCH I FARB.

Przyjmuję do szycia

suknie i dziecinne sukienki.
Narutowicza 7 m. 20.
III piętro, oficyna.

WEZWANIE.

Niniejszym wzywamy posiadaczy weksli z wystawienia M. W. Wajnach ta na zlecenie lub z żyrem naszej firmy na zebranie odbyć się mające w dniu dzisiejszym o godz. 8-ej wieczorem w lokalu biura naszego przy ul. Piotrkowskiej 220.

Pierwsza Polska Fabryka Wyrobów Gumowych „Globus” w Łodzi, ul. Piotrkowska 220.

Akta sprawy Nr. Z. 29/29 r.

Wezwanie publiczne.

Przewodniczący Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi na zasadzie art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 23 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości (Dz. Ustaw Nr. 3/28 r., poz. 20) zawiadamia, że Owsiej Goldin, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 33, wnioskował w dniu 13 marca 1929 roku podanie do Sądu Okręgowego w Łodzi o udzielenie mu odroczenia wypłat i że termin do rozpatrzenia powyższego podania został wyznaczony na dzień 13-go kwietnia 1929 roku na godzinę 12 w południe w gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi, ul. Żeromskiego 115, pokój Nr. 40.

Wierzyciele powyższej firmy mogą przybyć na rozprawę sądową celem udzielenia Sądowi wyjaśnień.

Wice-Prezes: (—) Żółkwa
Sekretarz: (—) T. Clichecki.

Biuralistka

pisząca biegle na maszynie ze świadectwami poszukiwana od zaraz. Oferty sub „H. Z.” do administracji niniejszego pisma.

Posiadam większy transport kartofli

sprzedaje po niskiej cenie. Również posiadam w większej ilości przymarzniałych kartofli dla bydła, które sprzedam od 3 zł. korzec. Wład. Piotrowski, Przejazd 77.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

UBIORY męskie, damskie, obuwie, swetry na wypłatę. Piotrkowska 37, III wejście, I piętro.

BIZUTERIE kupuje. Pełna wartość płacone. Solidne traktowanie „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu.

AUTOBUS na 25 osób, w bardzo dobrym stanie, okazynie do sprzedania. Wiadomość: Salon samochodowy, Piotrkowska 113.

RURY żebrowe sprzedam tani. Oferty pod „Rury”.

NA RATY! Tanie! Najdłuższe terminy! Towary manufakturowe, galanteryjne obuwie, białe towary, firanki, kapy, koldry, bielizna męska i damska poleca „Kredyt”, Nawrot 15. Uwaga 1-e wejście. 30

BIZUTERIA, zegarki na raty, ceny go tówkowe „Preciosa”, Piotrkowska 123 w podwórzu.

SPRZEDAM rusztowanie z drabin z całkowitem urządzeniem. Wiadomość na miejscu, ul. Lipowa 63, H. Zimowski. 22

KARAKULOWE pałto piękne, nowe, okazynie tani sprzedam zaraz Traugutta 6 — Hotel Savoy, pokój 207 — portier wskaże.

SKLEP spożywczo — kolonialny do sprzedania wraz z mieszkaniami. Łączna 41, przy Rzgowskiej. 22

DO SPRZEDANIA pies rasy Boks złoty. Wiadomość: Kozłowska, Lipowa Nr. 34.

KARAKULOWE pałto damskie sprzedam okazynie natychmiast. Hotel Manufaktur, ul. Zachodnia 45, pokój 31. 22

BUDKA z urządzeniem, nadająca się na każdy interes, do sprzedania. Kilińskiego 95.

Lokale

MIESZKANIE — 2 pokoje z kuchnią, przedpokój, łazienka, wygodny, gaz i elektryczność, posadzki, słoneczne (naprzeciw parku), w przedwojennym do mu do odstąpienia. Łaskawe oferty składać: tel. 50-40 od 4 do 6 w. 20

OD ROGU Piotrkowskiej do Cegielińskiej poszukuje się dwa pokoje na skład w podwórzu lub duży sklep. Oferty do „Republiki” pod „P. K. L.”

DUŻY sklep, ładna wystawa, duży pokój, kuchnia, przedpokój, kapielowy i wygodna do odstąpienia. Wiadomość: Rzgowska 21, u p. Kurpika.

DO WYNAJECIA dwuokienny, umoblowany pokój z wszelkimi wygodami dla izraelity (tłk). Nowo Cegielińska 18, m. 9.

DO WYNAJECIA różne mieszkania od zaraz. Róg Narutowicza i Zająłkowej.

ŁADNY umeblowany pokój z niekrepującym wejściem dla inteligentnego pana. Wólczańska 4, m. 14.

PRZYJME pana na mieszkanie przy rodzinie. Zielona 46, m. 11, front, 2-le piętro. 21

POSZUKUJE inteligentnej izraelki do dużego, ładnie umeblowanego pokoju w centrum. Oferty do teź gazety dla „Z. F.”

UMEBIOWANY pokój z elektr. oświetleniem do wynajęcia. Przejazd 19, m. 18.

DO WYNAJECIA pokój elegancko umeblowany. Piotrkowska 121, m. 35. Obejrzeć 3-6.

POTRZEBNY od zaraz jeden lub dwa małe pokoje na biuro z telefonem w centrum miasta. Oferty do „Republiki” pod „M. M.”

POKÓJ umeblowany z niekrepującym wejściem wynajmie solidnemu, inteligentnemu panu. Żeromskiego 41, m. 3.

ODNAJME 1 lub 2 pokoje z pianinem z używalnością kuchni, ze wszelkimi wygodami. Piotrkowska 199, ofic. 3-e wejście, 2-gie piętro, m. 28.

POKÓJ front, dwuokienny, umeblowany najemnikowi panu. Narutowicza 47 m. 33.

Posady

POSZUKIWANE od zaraz krawcowe do ubrań dzieciennych „Zydek Dziecięcy”, Piotrkowska 82. 20

POSZUKUJE się wykwalifikowanej ekspedientki do działu konfekcyj damskiej, władającej językiem polskim i niemieckim. Zgłaszać się między 7-8 wiecz do firmy H. Garelik, Piotrkowska 136.

OSOBA inteligentna w średnim wieku znająca się na gospodarstwie poszukuje posady do starszej osoby lub do dzieci, może być na wyjazd. Oferty do „Republiki” pod „K.”

POTRZEBNA wykwalifikowana szwaczka do alpagowych satynowych fartuchów. Aleja 1-go Maja 37/13.

BIURALISTKA z dłuższą praktyką, sa modzielną buchalterką - korespondentką, pisząca na maszynie, pragnie zmienić posadę. Oferty sub „Skromne wymagania” do administracji.

FRYZIERSKI pomocnik potrzebny, za raz. Napiórkińskiego 19. Fryzjer, Ig. Stepiński.

MAJSTER farbiarski na przedzie merycerszowana i zwykła i północznych poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod „M. K.” do administracji „Republiki” 21

POTRZEBNY zdolny i pracowity chłopak do fabryki. Oferty do adm. pod „Tkalnica”

MASZYNISTKA ze znajomością buchalterii i korespondencji poszukuje praktyki. Oferty „Praktyka A.” do „Republiki”.

MATURYSTKA z ładnym charakterem pisma poszukuje zajęcia. Łaskawe oferty sub „Skromne wymagania”.

ZDOLNA panna może się zgłosić od zaraz do pracowni sukien, Narutowicza 50, m. 26, pop. of. II piętro.

POTRZEBNY subjekt męski i damski na stałe do zakładu fryzjerskiego. Konstantynów, Długa 12, Latosiński.

PRAKTYKANT do biura fabrycznego i ekspedjent poszukiwany. Oferty „Fabryka”.

800 ZL. miesięcznie zarobek mogą energiczni panowie. Zgłaszać się Zawadzka 25, front, II piętro. Od godz. 3-7 wieczorem.

POTRZEBNY pisownik do spódnicy. Piotrkowska 87, m. 20.

SPRZEDAWCY poszukiwani od zaraz do sprzedaży artykułu galanteryjnego na mieście z kaucją złotych 100. Piotrkowska 64, u Chmielnickiego.

POTRZEBNA manicurzystka od zaraz do zakładu fryzjerskiego. Zawadzka Nr. 12.

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursy wycząją listownie: buchalterii, rachunkowości, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kalfigrafii, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów.

RYSOWNIK i kreślarka, absolwentka państwowej szkoły przemysłowej (projekty na druki materiałów dla fabryk) poszukuje odpowiedniej posady, również u architekta. Łaskawe zgłoszenia pod „Rysownicza” do adm. „Republiki”

Nauka i wychowanie

NIEMIECKI gruntowny: gramatyka, literatura, konwersacja korepetycja handlowa, korespondencja. Pomorska 22, front, I p., m. 4 od 1-3 po poł. 24

ZA OBIADY udzieli: esperanta, angielskiego, francuskiego, hebrajskiego lub korepetycji. Oferty sub „Izraelita”

DYPLOMOWANI nauczyciele specjalności przedmiotów kursu gimnazjalnego udzielają lekcji. Pomoc maturalna. Opracowanie tematów przez rutynowanych polonistów. Braun, Zawadzka 21.

WYUCZE odpowiedzialnego fachu, związanego z robotami ziemnymi w ciągu 4-5 miesięcy. Po ukończeniu praktyki dobrze płatna i samodzielna posada za gwarantowaną. Zgłoszenia pisemne do administracji niniejszego pisma pod „1000”.

Rozmaite.

CHOROBY serca, Basadow, astma. Sanatorium „Salus” D-ra Kupczyka, Kraków, Szujskiego. czek pocztowy na przesyłkę.

ZYCIE piękne! Dziesięć cennych, pożytecznych książek tylko pięć złotych. Doktor Müller: „Najnowszy lekarz do mowy”. Doktor Braun: „Samogwałt mężczyzn - kobiet”. Doktor Gelsen: „Hygiena młodych mężczyzn”. Doktor Surblet: „Sekretne sposoby małżeńskie”. Doktor Korabiewicz: „ChOROBY weneryczne, uleczalność syfilisu” Jeszcze pięć innych ciekawych, pożytecznych książek tylko pięć złotych. Wysyłamy za gotówkę, lub zaliczka pocztowa. Na wydatki załączyc jeden złoty 50 gr. (można w znaczkach pocztowych). Warszawa, Redakcja „Świt”, Nowowiejska 32. 6.4

MATRYMONIALNE — szybkie pośrednictwo! Warszawa, Tomackie 2, m. 17. Telefon 302-49. Skrzynka pocztowa 574. Przyjmuje od 20 marca do 23 b. m. za uprzedniem wykupieniem numeru. Dyskrecja zapewniona. Adres: Łódź, 6-go Sierpnia 10, m. 17, Telefon 73-43.

WSPÓLNIKA z kapitałem 3.000 zł. do kupna nowej taksówki szuka rutynowany szofer. Oferty pod „Stały dochód”.

ABAŻURY I KWIATY sztuczne wykonywa z własnego i powierzzonego materiału Irena Szmidt, Nawrot Nr. 13, prawa oficyna, m. 20. Ceny przystępne. Robota wykwiata.

SAMOTNA. Proszę odebrać list z administracji „Republiki”. Bauman. 20

NINIEJSZYM przepraszamy Pana Wiktora Ekerta za zajęcie, spowodowane przez nas podczas licytacji w dniu 10 października 1928 r., i oświadczamy, że stosownie do żądania p. Ekerta składamy kwotę zł. 200.— na Ligę Obrony Powietrznej Państwa. Łódź, dn. 18 marca 1929 r. Bracia Brumholc.

POSZUKUJE się fortepianu lub pianina do wynajęcia. Wiadomość: Konstantynowska 13, w mieczarni

D. O. I. Proszę odebrać list z „Republiki”. Wybiedzna Emka.

ODNAJME fortepian na ćwiczenia na godzinny. Ul. 6-go Sierpnia 19, m. 18. 22

PONCZOCHY, skarpetki, rękawiczki, reformy, combinations, apaszki i jedwabie poleca najtaniej i w wielkim wyborze Dom Pończoszniczy Marjan Lewkowiicz, Piotrkowska 46.

Zagubione dokum.

ZGUBIONE 3 weksle: 1) Nr. 19375, na sumę 43.90, pl. 28. 4. wyst. L. Richter, Łódź, Wschodnia 56. 2) Nr. 19382, na sumę 72.65, pl. 24. 5. wyst. U. Lipski, Wschodnia 56. 3) Nr. 19418 na sumę 99 zł., pl. 5. 7., wystawca D. Korn, Wieś luń, Krak. Przedm. 21. Wszystkie 3 weksle na zlecenie L. Lipski, Nowomiejska 24. Weksle te unieważniam. Gutman, Zielona 12.

BRUK Rajnhold zgubił książeczkę wojskową, rocz. 1901, wyd. w Łodzi.

ZGUBIONO kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na imię Mendel Reiss, Zielona 63.

JÓZEF Mazur, zam. Kopernika 14 (Chojny), zgubił legitymację na zapoimogę na Nr. 15994.

L. LEWI zgubił kwit inkasowy Nr. 40111, wydany przez Bank Związku Spółek Zarobkowych na złotych 250, który zostaje unieważniony.

WEKSLE na zł. 300, 28/5, 100 28/5 wyst. Pelagia Stomińska Karsin, 3) 141 20/3, wyst. Feliks Datte Karsin pow. Chojnice, zostały zagubione i unieważnione.

ZGUBIONO 3 weksle, 2 po zł. 50 z wystawienia Hermana Haertiga, na zlecenie H. Garelika i 1 na zł. 100, z wystawienia Sary Joskowiez na zlecenie H. Garelika. Powyższe weksle unieważniam. Hersz Garelik, Piotrkowska 126

Mieszkanie

2-u pokojowe z kuchnią z wygodami w Łodzi zamienie na takie mieszkanie w Warszawie. Oferty sub „Okazja” do adm. nin. pisma.

Samochód

turystyczny siedmioosobowy luksusowy marki amerykańskiej w jaknajlepszym stanie zaraz do sprzedania. Cmentarna 12.

Długoletni rutynowany korespondent

polaki, niemiecki i rosyjski, a także kierownik poważnych instytucji handlowych poszukuje odpowiedniej posady. Referencje pierwszorzędne, Łaskawe oferty sub „Korespondent”.

Ponczochoy jedwabne

i inne, suknie trikotynowe i t. p. przyjmuje do reperacji. ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro Tanio, bo w prywatnym mieszkaniu.

Mieszkanie

2-u pokojowe z kuchnią i wygodami w Łodzi odstaple. Oferty sub „Ładne” do adm nin. pisma.

Biegła Stenotypistka

tłumaczenia we wszystkich językach przepisania

Tanio i szybko. Biuro: Piotrkowski Nr. 93 m. 9 front

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 22-14. Telefony Redakcji: 27-24, 36-43, 36-41.

Prenumerata „Ilustrowanej Republiki” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60 za odosnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republika” wraz z odosnieniem 9.00 złotych

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 10 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt.) W TEKSCIE: 40 gr. za wiersz milimetry na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: 30 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.). Zarecz. i zaślub. po tekie 10 zł. miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Drobne 12 groszy. — Najmniejszy zł. 1.20, poszuk. pracy 10 groszy.

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor: Wacław Smólski. W drukarni „Republiki” sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 64.